

Stankovský informátor

6

Ročník XXVI

18. december 2019

Vydáva Obecný úrad Trenčianske Stankovce

*Len jeden, jediný deň v roku čas na nulu sám spomalí.
Pred jeho slávnou bránou zmiernime chôdzu rýchlu
a už je tu ten okamih, keď hlasy do šepotu tichnu,
hoci je dušiam do spevu.
V speve sa napokon všetky srdcia stretnú
a zlietnu na hostinu prestretú.
To láska sama prišla svetu šepnúť, že je tu.*

Nech vianočný čas prinesie do Vášho domova rodinnú pohodu a štedrosť. Nech naplní Vaše srdcia pokojom a láskou a do nového roka nech vykročíte úspešne a s radosťou.

Veselé Vianoce
a šťastný nový rok 2020
Vám všetkým želá
obec Trenčianske Stankovce

Vážení spoluobčania!

Všade, kam sa pohneme, cítime atmosféru blížiacich sa vianočných sviatkov.

Želám Vám, aby táto radosť panovala i vo Vašom okolí, aby ste si užili tie najkrajšie dni v roku. Nech ich sprevádzajú stretnutia s priateľmi a milujúcou rodinou. Nech sa z vášho domova stále ozýva smiech a urobí tieto dni ešte krajšími.

Želám Vám, aby budúci rok bol pre Vás niečím výnimočný, nech naplní Vaše srdcia nádejou, otvorí Vám nové možnosti a prinesie Vám veľa prisľubov pre lepšiu budúcnosť.

Nech je každý nový deň naplnený zdravím, porozumením, šťastím a láskou, aby ste mali každú minútu aspoň jeden dôvod pre radosť.

Váš starosta Martin Markech

VIANOČNÝ KONCERT

V poradí štrnásty Vianočný koncert sa konal už tradične tretiu adventnú nedeľu, 15.12.2019, v Spoločenskom dome v Trenčianskych Stankovciach. Koncert so začiatkom o 14.30 hod. otvorila Silvia Justusová.

Ako prvé vystúpili detičky z DFS Lampášik, ktoré si pod vedením p. Kadákovej pripravili krásne vianočné pásmo.

Hlavným hudobným hosťom bola tento rok kapela Huncúti z Drietomy. Svojimi piesňami navodili tú pravú vianočnú atmosféru. Súčasťou programu boli od 14.00 hod. vianočné trhy, kde naši spoluobčania predávali svoje nádherné ručne vyrábané výrobky a podával sa aj vianočný punč, ktorý zahrial na tele aj na dušu.

ZO ZASADNUTÍ OZ OBCE TRENČIANSKE STANKOVCE

ZO DŇA 26. 11. 2019

OZ schvaľuje:

- Kontrolu plnenia uznesení prijatých na zasadnutí Obecného zastupiteľstva Obce Trenčianske Stankovce dňa 07. 10. 2019.
- Správu o výchovno - vzdelávacej činnosti za školský rok 2018/2019 predloženú ZŠ J. Lipského s materskou školou Trenčianske Stankovce 405.
- Žiadosť spoločnosti Slovak Telekom, a.s. o odstúpenie časti predmetu nájmu Zmluvy o nájme nebytových priestorov zo dňa 10. 03. 2010 uzatvorenú s obcou Trenčianske Stankovce.
- Zriadenie vecného bremena na pozemku nachádzajúceho sa v obci Trenčianske Stankovce a to pozemok, parcely registra „C“ evidovanej na katastrálnej mape ako parcelné číslo 10/1, druh pozemku: záhrada o výmere 9029 m² a parcelné číslo 10/3, druh pozemku : záhrada o výmere 997 m² vo vlastníctve obce Trenčianske Stankovce v prospech spoločnosti SPP - distribúcia, a.s., z dôvodu preložky STL plynovodu pre výstavbu nového pavilónu Materskej školy v Trenčianskych Stankovciach

OZ berie na vedomie:

- Vyhodnotenie čerpania rozpočtu príjmov a výdavkov k 30. 09. 2019.
- Informáciu o zmene rozpočtu príjmov a súvisiacich výdavkov v časti prijatých dotácií za mesiac október a zmeny v kompetencii starostu za mesiac september – október 2019.

OZ neschvaľuje

- Zámer Národnej diaľničnej spoločnosti, a.s., odovzdať obci Trenčianske Stankovce stavebné objekty týkajúce sa stavby Rýchlostná cesta R2 Križovatka D1 – Trenčianska Turná
- Zámer spoločnosti AXOR, s.r.o., odovzdať po vybudovaní stavby IBV Priehrada obci Trenčianske Stankovce stavebné objekty:
 - SO 01 Rozšírenie verejného vodovodu,
 - SO 02 Rozšírenie splaškovej kanalizácie,
 na parcelách CKN č. 1493/9, 1493/10, 1493/19, k. ú. Veľké Stankovce.

Úľava alebo celkové odpustenie poplatku za komunálny odpad a drobný stavebný odpad v našej obci je platná aj pre rok 2020

Na základe Zákona 582/2004 o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady, v znení neskorších zmien a doplnkov si môžu občania uplatniť **úľavu z poplatku za komunálny odpad**. Týka sa to všetkých občanov – držiteľov preukazu ZŤP alebo ZŤP/S. Tlačivo si môžu vyzdvihnúť na Obecnom úrade. K nemu treba priložiť fotokópiu preukazu a podať na Obecný úrad **do 31. januára 2020**. Občania, ktorým bola úľava poskytnutá v predchádzajúcich rokoch ju majú poskytnutú automaticky aj v roku 2020. Doklady prinesú len tí, ktorí získali preukaz v priebehu roka 2019. O odpustenie poplatku sa môže uchádzať občan, ktorý študuje alebo pracuje mimo našu obec a má prechodný pobyt v mieste štúdia alebo pracoviska. Ku žiadosti je potrebné priložiť potvrdenie o návšteve školy, prípadne potvrdenie o prechodnom pobyte alebo pracovnú zmluvu. Žiadosť o odpustenie poplatku je potrebné podať tiež do 31. januára 2020. **V opačnom prípade nárok na úľavu alebo odpustenie poplatku zaniká.**

Dane a poplatky

Touto cestou upozorňujeme občanov, že fyzická aj právnická osoba je povinná oznámiť správcovi dane každú zmenu vo vlastníctve nehnuteľnosti /predaj, kúpa, darovanie, prevod, dedičstvo, stavebné úpravy a pod./ Tieto zmeny je občan povinný nahlásiť na Obecný úrad vždy do 31. januára príslušného roka.

Evidencia psov

Podľa VZN v Obci Trenčianske Stankovce je každý majiteľ psa staršieho ako 6 mesiacov povinný prihlásiť, za ktorého sa platí daň. Majiteľ si vyplní evidenčný list psa a obdrží známku pre psa. Tento úkon sa vybaví na počkanie a bez poplatku. Občan je povinný ohlásiť akúkoľvek zmenu o vlastníctve psa.

FS Rozvadžan a DFS Lampášik

pripravili nový vianočný program a spoločne si vás dovoľujú pozvať na svoje vianočné vystúpenia, ktoré sa uskutočnia v dňoch:

22.12.2019 o 10⁰⁰ hod v evanjelickom kostole v Trenčianskych Stankovciach len DFS Lampášik

22.12.2019 o 15⁰⁰ hod v Trenčíne na Mierovom námestí len FS Rozvadžan

Spoločné vystúpenie FS Rozvadžan a DFS Lampášik vo veľkom vianočnom programe „Prišli ku vám koledníci.“ **25.12.2019 o 16⁰⁰ hod** v katolíckom kostole v Trenčianskych Stankovciach.

Tešíme sa na vašu podporu a spoločné vytvorenie príjemnej vianočnej atmosféry.

Výbor FS Rozvadžan

Projekt : Rozšírenie kamerového systému

Cieľ: Cieľom projektu je rozšírenie kamerového systému vybudovaním nových monitorovacích bodov na exponovaných miestach v obci Trenčianske Stankovce a ich adekvátne komunikačné prepojenie

Prijímateľ: Obec Trenčianske Stankovce

Výška dotácie: 5.000 EUR

„Projekt bol finančne podporený Radou vlády Slovenskej republiky pre prevenciu kriminality.“

Čas pokoja a lásky

Už prichádza túžobne očakávaný čas. Každé dieťa netrpezlivo čaká tú čarovnú, tajomnú chvíľu. Chvíľu, počas ktorej je rodina spolu, čas, kedy sa ľudia k sebe správajú akosi milšie, čas plný harmónie, pokoja, lásky. Ale aj ne jeden dospelý si uvedomuje, ako čas letí a opäť po roku k nám prišli vianočné sviatky. Pre niektorých sú Vianoce sviatkami darčiekov, ktoré si odovzdávame. Pre ďalších sú sviatkami vianočných kolied a pradávnych vianočných zvykov. Pre iných časom priprav jedál, ktoré neodmysliteľne patria k týmto dňom. Otázkou je, či je to všetko... Neznamenajú Vianoce oveľa viac? Isteže áno. Podstata Vianoc je hlbšia než len to, čo bolo vymenované. Podstata Vianoc sa skrýva v niečom inom, v niečom trvalejšom, krajšom, vzácnejšom. Aká je zvesť, ktorú nám Vianoce prinášajú? Aká je podstata Vianoc? Čo nám chcú odovzdať? Posolstvo Vianoc nám rok čo rok pripomína, že prišla k nám, prišla k tebe LÁSKA. Odkazom vianočných sviatkov je Božia láska, ktorá je nekonečná, všemohúca, sebadávajúca, objímajúca, odpúšťajúca. Láska, ktorá je inšpirujúca, aby sme aj my mohli milovať a boli milovaní. Láska sa prejavila tým, že Boží Syn - Pán Ježiš - prišiel na našu zem, zbral na seba podobu človeka, aby sme boli zachránení. Preto, aby sme v Neho uverili, aby sme videli na každom životnom kroku jeho dotyk lásky voči nám. On, ktorý je Láska, sa dotýka srdca každého z nás. On, ktorý je Láska, prichádza ku každému, ktorého srdce je naplnené nepokojom, bolesťou, samotou, nepochopením. On, ktorý je Láska, prichádza ku každému, kto je chorý, kto je sám, kto sa trápi. On, ktorý je Pokoj, prichádza ku každému, kto sa cíti neistý, slabý, sám. Prichádza ku každému, kto sa cíti nemilovaný. Boží Syn prichádza a prináša radosť, pokoj a lásku. Posolstvo, že Pán Boh nás miluje a všetci bez rozdielu môžeme precítiť istotu Božieho záujmu o nás. Bez tohto posolstva viery, lásky a nádeje by posolstvo Vianoc stratilo svoju podstatu.

Milí priatelia, Boh miluje aj Teba i mňa. Aj k Tebe prichádza, aj v Tvojom živote, v Tvojom srdci chce mať svoje miesto. Chce s Tebou prežívať všetko. Tvoju radosť, Tvoje obavy, Tvoju samotu, Tvoju bolesť, Tvoje úspechy, Tvoje prehry. Chce Ti priniesť pokoj, chce Ti odovzdať radosť, chce Ťa osloviť svojou láskou. Dovoľ mu, aby aj počas týchto sviatkov sa On stal Pánom Tvojho života. A raduj sa! Veď narodil sa Spasiteľ, Kristus Pán.

Prajem nám, aby sme toto posolstvo vedeli správne odovzdať novej generácii a aby Vianoce boli časom, kedy máme svoje dvere srdca a našich príbytkov otvorené pre narodeného Syna Božieho. Nech je vianočný čas naplnený istotou, že Boh k nám prichádza a rozumie všetkému, čo prežívame. Prajem všetkým nám, aby sme nielen teraz – počas niekoľkých dní, ale trvalo prežívali čas, presiaknutý vianočnou zvesťou, pri ktorej si môžeme nanovo uvedomiť, že Pán Boh nás miluje a vďaka tomu môžeme aj my milovať a byť milovaní.

Láskyplné dni Vianoc a celý rok 2020 plný radosti, úspechov, zdravia a viditeľného Božieho požehnania Vám zo srdca želá Vaša Jarmila Petruřová - evanjelická farníka

www.ecav-tnstankovce.sk

Radosť z narodenia Ježiša

Sme ľudia, ktorí túžia po chvíľach, keď môžu načerpať síl a duševne pookriať, keď sme unavení. Takýmito chvíľami môžu byť chvíle návratu domov, chvíle stretnutia sa s priateľmi, chvíle dôverných rozhovorov. No takýmito chvíľami sú aj cirkevné slávnosti. Aj pri Vianočnej duchovnej slávnosti môžeme aj my načerpať a pookriať pri jasliach Betlehemskeho Dieťaťa.

K obnove nášho vnútra nás uvádzajú slová anjela. Tieto slová, ktorými oznamoval betlehetským pastierom narodenie Spasiteľa, sú adresované aj nám: „**Zvestujem vám veľkú radosť, ktorá bude patriť všetkým ľuďom: Dnes sa vám v Dávidovom meste narodil Spasiteľ Kristus Pán**“ (Lk 2, 10,11). Aj my sme pozvaní k hlbkej vnútornej radosti. Raduje sa celé nebo a celá zem z príchodu Spasiteľa. Aj my chceme mať podiel na tejto radosti, aj my si chceme z nej „odkrojiť“ ako z kusa čerstvo napečeného voňavého chleba, aby sme sa nasýtili, pookriali a obnovili sa.

Tisíce rokov ho vyvolený národ očakával. Židia túžili po Mesiášovi tak, že si to nevieme predstaviť. Už po prvom páde rodičov Pán Boh prisľúbil Vykupiteľa. A tak ho očakávali. Myšlienka na to, že Mesiáš príde, bola útechou pre roľníka, ktorý večer líhal unavený spať. Bola nádejou pre starca, ktorému sa postupne naplňali roky života. Bola silou Izraela v zajatí. Bola balzamom, ktorý robil aj tú najneznesiteľnejšiu bolesť znesiteľnou. Starček Simeon, keď ho držal v náručí, tak chválil Boha svojimi ústami a bol pripravený zomrieť, lebo nič väčšie ho už nemohlo v živote čakať. Takto ľudia túžili po Mesiášovi. A dočkali sa.

Dieťa, ktoré sa narodilo, nie je obyčajné dieťa. Je to Boží Syn, druhá božská Osoba, ktorá sa stala človekom. Iba vo viere môžeme vidieť a spoznať v tomto Dieťati Boha, iba vo viere môžeme vstúpiť do tohto tajomstva, iba vierou môžeme načerpať z tejto studne radosti.

Prajem vám milostiplné prežitie Vianoc v kruhu svojich blízkych a všetko dobré v Novom roku 2020!

Mgr. Viliam Chrastina
správca farnosti

ADVENTNÝ KONCERT

V sobotu 14.12.2019 sa o 16.00 hod. v evanjelickom kostole v Trenčianskych Stankovciach uskutočnil adventný koncert výnimočného hudobného telesa Zvonkohra z Košarísk Priepasného, ktoré predviedlo množstvo krásnych vianočných a známych piesní v interpretácii zladenia - súladu zvončekov a zvonov. Atmosféra blížiacich sa Vianoc sa umocnila cez melódie, ktoré pohladili dušu.

Spomienková slávnosť pri pamätníku

V nedeľu 10. 11. 2019 sme sa aj napriek nepriaznivému počasiu stretli v celkom hojnom počte na spomienkovej slávnosti pri pamätníku padlých hrdinov z našej obce počas dvoch svetových vojen, z ktorých prvú sme si pripomínali pri príležitosti výročia jej ukončenia 11. novembra 1918 (v tomto roku to bolo práve 101 rokov). Aj keď okružle výročie bolo minulý rok, význam a odkaz tejto udalosti je taký veľký, že sme si pokladali za povinnosť stretnúť sa aj tento rok. Chceli sme vzdať hold všetkým padlým vojakom z tohto obdobia našej pohnutej histórie práve pri pamätníku v Trenčianskych Stankovciach.

Zároveň sme si pripomínali aj 101. výročie založenia Československa, ďalšieho významného medzníka, ktorý veľmi výrazne prispel k zavŕšeniu práva na sebaurčenie slovenského národa, vyjadreného Martinskou deklaráciou.

Po odznení Slovenskej štátnej hymny program otvorila prednesom básne Ema Trnavská. Ako poetický symbol obeť položila k pamätníku červený mak. Následne sa zideným ľudom prihovoril starosta obce Martin Markech a autor knihy O pár týždňov sa vrátíme pán Slavo Tomík. Po príhovore nasledovala modlitba ev. faryčky Jarmily Petrulovej (pozn. bol oslovený aj r. k. farár Viliam Chrastina a predstaviteľka Židovskej náboženskej obce Oľga Hodálová), po ktorej starosta spoločne s pánom Tomíkom položili k pamätníku veniec. Celým programom nás sprevádzal svojimi krásnymi regrútskymi piesňami FS Rozvadžan. Iniciátorom zorganizovania tejto slávnosti bol poslanec obecného zastupiteľstva pán Jozef Mojžiš.

Silvia Justusová

Mikulášsky program

V utorok 3.12.2019 sa uskutočnil v Spoločenskom dome Mikulášsky program. Začal sa bábkovým divadlom - rozprávkou O pyšnej Dorotke. Rozprávku v trvaní 35 minút zahralo divadlo LIENKA, bábkoherci manželka Lenka a Michal Pánisovci z Kaniaňky (okr. Prievidza). Rozprávka sa odohrala v malebných kulíšach, bola plná krásnych pesničiek a rekvizít. Nádherné bábkové mali 80 cm a boli vyrobené prevažne z lipového dreva. Po skončení rozprávky mali deti možnosť prezrieť si bábkové zbližka.

A potom už prišiel Mikuláš s čertom a mali pre deti pripravené balíčky plné dobrôt. Deti (a bolo ich teda dosť, tento rok rekordných 250) si pripravili krásne pesničky a básničky, ktoré sa Mikulášovi veľmi páčili. Všetky deti odmenil sladkými dobrotami.

Po rozdani posledného balíčka sa program skončil a detičkám pri odchode domov určite zasvietili očka pri pohľade na rozsvietený vianočný stromček pred obecným úradom. Ako to ten Mikuláš len urobil?? No predsa tak, ako to deťom sľúbil, pomohli mu anjeli, ktorí ten stromček rozsvietili.

Silvia Justusová

Pamiatka zosnulých

Vo štvrtok 31.10.2019 obec Trenčianske Stankovce a Zbor pre občianske záležitosti pri obecnom zastupiteľstve zorganizovali, tak ako každý rok, pietnu spomienku pri príležitosti pamiatky zosnulých. Naša spoločná účasť bola vyjadrením úcty tridsiatim našim spoluobčanom, s ktorými sme sa navždy rozlúčili od posledného spomienkového obradu v roku 2018. Na katafalku sme zapálili 30 plamienkov. Zapálením tridsiatej prvej sviečky sme si uctili tých, na ktorých už nemá kto spomínať. Spomienkovú slávnosť otvorila krásnou piesňou pani Danka Hrušovská, na harmonike ju sprevádzal Mgr. Žiško. Po príhovore starostu bola slávnosť rozdelená do štyroch blokov, v ktorých sa menovite spomínalo na našich zosnulých spoluobčanov. Pietnu atmosféru svojim vystúpením dôstojne dotváral spevokol Jednoty dôchodcov a dojímavá hra na husliach v podaní vnuka už zosnulej Ľubky Mikulášovej, Robka Ľahkého a jeho kamaráta.

Najťažšie chvíle v našom živote sú tie, keď nás opustí niekto veľmi blízky. I keď čas postupne tlmí našu bolesť, vraciame sa k tomuto ťažkému okamihu a chceme veriť, že nezostalo nič nedopovedané...

Hoci už dali z bohom životu, stále žijú v našich spomienkach.

Za ZPOZ Silvia Justusová

STANKOVSKÉ STRIDŽIE DNI

Pod Inovcom, pod tým kopcom... Takto sme začínali.

Pri Malostankovskej zvonici odohrala skupina ochotníkov v posledný deň pred začiatkom adventného obdobia v poradí už druhý ročník pásma ľudových zvykov a tradícií dní pred Vianocami, na ktoré prijali pozvanie mnohí z vás.

A veru, že nám zase raz dobre bolo...

Katarína, či Mikuláš s anjelom prišli, aj mátoha nás vystrašila, dobrá striga tiež priletela, aby sa deťom venovala, úsmev na ich tvárach vyčarila, vo veršoch sa im prihovorela, avšak tento rok už nie sama, ale aj s rodinou. Spev, tanec za sprievodu harmoniky, básne a riekanky sa

príjemne rozliehali po okolí. Susedia, známi, priatelia z horného, dolného konca aj zo stredu našej dediny, ba aj cezpoľní sa stretli na jednom mieste, aby spomali, spríjemnili si víkendové popoludnie a vrátili sa do čias našich predkov, kedy si človek človeka v časoch ťažkých zastal, sused suseda rád mal, jeden druhému zdravie prial. Radi sme si opäť zahráli, vďaka čomu pod prístreškom na priedomí rodinného domu ožilo možno niečo staré, skoro zabudnuté, čo sme pripomenuli nielen deťom, aby sme na malú chvíľu zabudli na problémy a starosti a užili sme si nevšedné chvíle v zdraví a radošti.

Pokoj v duši a očakávanie začiatku najkrajších sviatkov

roka umocnila rozsvietená zvonica a pred ňou človek vedľa človeka.

Srdečne ďakujem, že ste si aj tento rok našli čas a prišli ste sa na nás pozrieť. Ďakujem tiež za každú aj tú najmenšiu pomoc a prejavovaný záujem, ktorý potešil.

Tak dovidenia niekedy na budúce, opäť pri našej ma-

lostankovskej zvonici.

Ľudové zvyky a tradície spájajú rodinu a priateľov, vďaka nim nezabúdame na dedičstvo našich predkov, ľudovú tvorivosť a obyčajné ľudské šťastie, ktoré nič nikoho nestojí a ktoré možno precítiť iba v našich srdciach.

Za nás všetkých
Veronika Kováčiková

VIANOČNÉ ZVYKY A TRADÍCIE

Vianoce. Tieto najväčšie a najkrajšie kresťanské sviatky v roku sa slávia v mnohých krajinách po celom svete. Ľudové zvyky a tradície, ktoré sú s nimi spojené, sa líšia od národa k národu a sú veľmi rozmanité. V dnešnej dobe globalizácie a multikulturalizmu tradičné slovenské Vianoce už pomaly zanikajú. Pritom sú bohaté i plné múdrosti a z vianočných zvykov našich predkov sa môžeme veľa naučiť aj dnes. Napríklad vedieť si odpúšťať, či viac si vážiť svoju rodinu. Je dobré poznať zvyky a tradície iných národov, ale nesmieme pritom zabúdať na tie naše. Je to naše bohatstvo, naše poklady, dedičstvo a odkaz predkov.

Vianoce patria (spolu s Veľkou nocou) k najvýznamnejším kresťanským sviatkam. 25. december je sviatkom v skoro všetkých kresťanských cirkvách. Ešte v predkresťanskom období starí Slovania slávili zimný slnovrat. Bol to princíp solárneho kultu, čiže slnka. To znamenalo teplo, život či radosť, a práve preto si ho vážili. A kedy sa Vianoce zmenili z pohanských sviatkov na kresťanské? Bolo to po prijatí kresťanstva, približne medzi 8. a 10. storočím. Trvalo takmer 200 rokov, kým sa kresťanstvo naplno etablovalo v rámci nášho stredoeurópskeho priestoru, a teda aj nášho územia. Vianoce sa slávia 25. decembra od Nicejského koncilu. Predtým ich slávenie nebolo vo svete zjednotené.

Na Slovensku sa na Vianoce, sviatky narodenia Ježiša Krista, pripravujeme už štyri týždne dopredu. Toto obdobie - nazývané **advent** - v sebe nesie posolstvo očakávania príchodu malého Ježiška.

Svoje nezastupiteľné miesto má **adventný veniec**, vyrobený často z čechiny, ktorý je ozdobený štyrmi sviečkami zodpovedajúcimi počtu adventných nediel. Je znamením nádeje a holdom tomu, ktorý prichádza. Sviečky na ňom sa zapalujú postupne každú adventnú nedeľu v smere chodu hodinových ručičiek, aby symbolizovali plynutie času. U detí je veľmi obľúbený **adventný kalendár**, ktorý prináša radosť a iskričky v očiach každý deň od 1. decembra, kedy si otvoria prvé okienko a nájdu v ňom nejakú tú dobrôtku.

Vianoce si dnes málokto na Slovensku vie predstaviť bez **vianočného stromčeka**. A ako vznikla táto tradícia? Vianočný stromček poznali aj starí Slovania. Boli to však skôr vetvičky ihličnatých stromov, a to preto, že pichali. Všetko, čo pi-

chalo, ich malo ochraňovať od zlých síl. Boli oveľa viac ekologickí ako my dnes, stačilo im totiž pár vetvičiek, ktorými si ozdobovali svoj príbytok. V oveľa väčšej miere ako dnes bolo obľúbené aj imelo. Starí Kelti ho považovali za magickú rastlinu. Vianočný stromček v dnešnej

podobe je nemeckého pôvodu a najprv sa ujal v mestách, až potom na vidieku. Prvý raz ho spomína brémska kronika v roku 1570. Slováci stromček dlho odmietali ako neslovanský zvyk. Súčasťou Vianoc sa stal až v druhej polovici 19. storočia. Na svätého Mikuláša v roku 1896 elektrickými sviečkami zasvietil veľký smrek pred Mestským divadlom v Bratislave. Nesprátníci však niektoré žiarovky rozbili prakmi.

24. decembra, na Štedrý deň, začíname na Slovensku sláviť Vianoce. Už samotný názov vypovedá o tom, že v tento deň by si mali všetci dopriať hojnosti a do sýtosti sa najesť. Pred večerou však naši predkovia dodržiavali prísny pôst, kedy sa počas celého dňa malo jesť čo najmenej, alebo aj vôbec a nemohli sa jesť mäsité jedlá, ani nijaké z jedál, ktoré bude súčasťou večere. Štedrosť sa ale počas tohto dňa nespája len s hodovaním, ale aj s asi najobľúbenejším zvykom, ktorý predstavuje nádielka darčiekov pod vianočným stromčekom. Najväčším sviatkom Vianoc je **1. sviatok vianočný** (25. decembra) – deň Kristovho narodenia, i keď história nevie

presne určiť, kedy sa naozaj narodil.

Štedrý deň – jeden z najkrajších dní v celom roku. Okrem neopakovateľných chvíľ, strávených v kruhu tých najbližších, je jeho atmosféra spojená aj s rúskom tajomnosti. S týmto dňom sa totiž už po stáročia spájajú mystické tradície a zvyky, ktoré praktizovali naši predkovia, no mnohí z vás na ne nedajú dopustiť ani dnes. Dopoludnia ľudia zdobili vianočný stromček. Nikdy sa stromček nezdobil deň dopredu. O to viac sa tešili. Ježiško nosil stromček až 24. decembra na Adama a Evu, teda na Štedrý deň. A nie Dedo Mráz, ani Santa Claus – to nie je naša tradícia.

Na Štedrý deň sa zvykol držať pôst, ktorý končil východom prvej hviezdy. Hospodár v ten deň nemohol zabudnúť ani na zvieratá v dome a hospodárstvo. Zobral do misky svätenú vodu, vetvičku zo smrek a obišiel celý dom. Všetko vykropil svätenou vodou, aby boli aj zvieratá zdravé a aby odišlo všetko zlé. Všetkým členom rodiny potom urobil medom na čelo krížik, aby boli aj oni dobrí a sladkí ako ten med. Na štedrovečernom stole mali byť med, obľátky a všetky plodiny, ktoré sa na hospodárstve dopestovali. Z tradičných jedál sa konzumovali predovšetkým m pečenie a varené cestoviny, varený hrach, zriedkavejšie šošovica, ďalej

kapustnica s hribkami, polievka z repy a koreňovej zeleniny. Často sa varieval prívarek z hrušiek a zo sliviek. Nezabúdalo sa ani na kašu z prosa. Ryby, bez ktorých si väčšina ľudí nedokáže štedrovečerný stôl predstaviť, boli charakteristické najmä pre bohaté mestské obyvateľstvo. Na vidiek začali prenikať až začiatkom 20. storočia. Kapor nebol takou tradičnou rybou v minulosti, ako je tomu teraz. Obligátnou vianočnou rybou sa stal až v druhej polovici 20. storočia, keď sa kapry začali chovať vo veľkom špeciálne na Vianoce. Predtým sa preferovali skôr ryby zo slovenských riek, ktoré sa pripravovali varením alebo dusením. Hlavátky, pstruhy, sumce, vyzy, úhory a mnohé ďalšie predávali rybári, alebo si ich ľudia ulovili sami. Po večeri sa spievali koledy, rozbaľovali vianočné darčeky, na ktoré sa najviac tešili deti. 25. decembra a 26. decembra rodiny často zostávali spolu, išli do kostola alebo navštevovali svojich príbuzných a priateľov.

Naši predkovia, napriek tomu, že nemali absolvované dve alebo tri vysoké školy, boli veľmi múdri, pretože boli zžití s prírodou. Dokázali si viac pomáhať a boli jeden na druhého viac odkázaní. Dnes žijeme rýchlym spôsobom života. Je ťažko povedať, aké zvyky z minulosti ešte pretrvávajú. Čo ešte zostalo, sú najmä niektoré

typy tradičných jedál. Ale aj to sa môže postupom času úplne zmeniť. Kaše alebo strukoviny, ktoré sa varili na Štedrý večer na storaký spôsob, už nie sú. Dnes nenájdete rodinu, ktorá by si na Vianoce dala tanier ovsenej kaše. Mnohé tie tradičné jedlá sú už v zániku. Taký je ale život. Bude dobré, ak si vôbec nejaký ten zvyk rodiny uchováju. Minimálne to, že sa ľudia budú snažiť na Štedrý deň vrátiť domov, aby bola rodina spolu. Veľa ľudí totiž momentálne pracuje mimo svojich domovov. Skúsme sa ako v minulosti zastaviť, vážiť si prítomnosť svojich rodičov, partnerov či detí a venovať im svoj čas.

Tradičné Vianoce našich predkov už pomaly zanikajú, pritom sú bohaté i plné múdrosti a z vianočných zvykov našich predkov sa môžeme veľa naučiť aj dnes. Všetko sa ale mení a život ide dopredu. Myslím si ale, že niektoré zvyky ako koledovanie alebo jeden typ tradičného sviatočného jedla, ako opekance, pupáčky, vianočné polievky, hrachová, hribová, šošovicová, rybacia či kapustnica, tu ešte zostanú. Prognózovať ako dlho, je veľmi ťažké. Bolo by dobré, aby deti poznali, čo sú Vianoce a čo je ich pravým obsahom. Zo zdrojov z internetu spracoval Štefan Šmatlák

Škola od septembra do Vianoc

Už sa stalo tradíciou, že v čase pred príchodom Vianoc, najkrajších sviatkov v roku, žiaci našej školy spoločne vyzdobujú triedy, chodby, okná, pečú medovníčky, obľátky, chystajú pozdravy a aranžmány v rámci tvorivých dielní a projektov, počúvajú a spievajú koledy, nacvičujú piesne, básne a vystúpenia na Vianočnú akadémiu. Rozprávajú sa o zvykoch a tradíciách v rodinách.

Počas Vianoc zvykne každý bilancovať a hodnotiť uplynulé obdobie. Dovoľte aj nám sa zamyslieť nad uplynulým časom a predstaviť Vám tie najzaujímavejšie akcie našej školy:

Maratón v čítaní

Dňa 6. septembra 2019 (v piatok) sa všetci žiaci 2. stupňa zúčastnili počas hodiny slovenčiny akcie s názvom Maratón v čítaní. Žiaci si mohli doniesť svoju vlastnú knihu, prípadne si čítali z kníh zo školskej knižnice.

„Maratón“ mal pozitívny ohlas nielen u slovenčinárov, ale aj u žiakov. Môžeme smelo napísať, že deti, napriek internetovej dobe, stále siahajú po knihách v papierovej podobe, čo nás veľmi teší. Žiaci čítali nielen dievčenské, dobrodružné, detektívne, historické romány či príbehy, ale aj poéziu.

Čo dodať na záver? Najlepšia odmena pre nás (učiteľov) bola, keď si niektorí žiaci chceli čítať aj po zvonení na prestávku :) Mgr. Alžbeta Jurigová

Cezpoľný beh - 3. miesto v okresnom kole

Dňa 24. 9. 2019 sa na Ostrove v Trenčíne konalo okresné kolo v cezpoľnom behu, ktorého sa zúčastnili naše dievčatá aj chlapci. Súťažili družstvá i jednotlivci. Jakub Polhorský z 9. B v súťaži jednotlivcov skončil na peknom 3. mieste. V jeho kategórii súťažilo 62 chlapcov, v kategórii žiačok 59 dievčat. Bežcom ďakujeme a gratulujeme!

Mgr. Zuzana Pálešová

Súťaž o najkrajšie jablčko

V stredu 25. septembra sa v našej škole uskutočnila súťaž o Najkrajšie jablčko. Žiaci prvého a druhého stupňa doniesli do školy 43 najkrajších jabĺčok rôznych odrôd zo svojich záhrad. V škole sme ich vystavili a ostatní žiaci a zamestnanci našej školy mohli zahlasovať. Hlasovania sa zúčastnilo 278 žiakov a zamestnancov školy, ktorí rozhodli o nasledovnom poradí víťazcov:

1. Adam Mojžiš 2.A
2. Simona Petrová 1.C
3. Michal Petro 4.B

Výhercom blahoželáme a všetkým súťažiacim ďakujeme za účasť! Hneď v nasledstve so súťažnými jablčkami sa konala výstava Dary záhrad, na ktorú mohli žiaci priniesť ďalšie plody a výpestky zo svojej záhrady. Výstavy sa zúčastnilo 22 žiakov, ktorí priniesli plody rôznych veľkostí, tvarov a farieb. Ďakujeme všetkým zúčastneným žiakom a tiež ich rodičom!

„Svetlonos“ v ŠKD

Aj tento rok si deti v ŠKD otestovali svoje zručnosti vo vyrezávaní tekvic. S náročnejšími úpravami im pomáhali rodičia, ale aj súrodenci. Svojimi zaujímavými výtormi – „Svetlonosmi“ – doplnili jesennú atmosféru vo vestibule školy.

Ivana Bučková

Ochutnávka bylinkových čajov a zdravých pochútok z jablák

V utorok 22. 10. 2019 zorganizovali pani učiteľky Mayerová a Kytová so žiakmi 5.- 9. Ročníka ochutnávku bylinkových čajov a pochútok z jablák - jablkového

pyré, sušených jablák a jablkových múčnikov. Všetko pripravili z byliniek a jablák vypestovaných v areáli našej školy.

Mgr. Mayerová

BritishDay

Dňa 24. októbra sa na našej škole v rámci vyučovania konal BritishDay pre žiakov 9. ročníka. Na každého čakalo malé pohostenie - afternoontea – čierny čaj na anglický spôsob, čiže s mliekom a sušienkou. Niektorí žiaci si pripravili vydané prezentácie v angličtine, ktoré nám priblížili zvyky, kultúru, šport, hudbu a geografiu Veľkej Británie. Dozvedeli sme sa viac informácií o britskej kráľovnej Alžbete II., ako aj o hlavnom meste Londýn. Žiaci ukázali svoje znalosti anglického jazyka, za čo dostali aj malú odmenu – pamätný list a minidiár s Big Benom. Ďakujeme všetkým zúčastneným! Have a nice day and don't forget to learn English!

Mgr. Brhlíková

Trenčianske hodiny

V októbri sa uskutočnili školské kolá spevackej súťaže Trenčianske hodiny. Žiaci súťažili v 3 kategóriách.

Tí najlepší dňa 13. 11. 2019 reprezentovali našu školu v **obvodnom kole**. Zúčastnili sa 50. ročníka žiackej súťaže v interpretácii ľudových piesní z regiónu Trenčín – „**Trenčianske hodiny 2019/20**“. V 1. kategórii našu školu reprezentovali Ema Markechová a Hana Hromníková, v 2. kategórii Matej Kadák a v 3. kategórii Natália Hrušovská.

Ema Markechová získala v 1. kategórii krásne **3. miesto**. Blahoželáme!

Všetkým spevákom ďakujeme za reprezentáciu školy. Mgr. Monika Svatíková

„Zase preskakujem cez kaluže a púšťam si šarkana...“

V októbri si deti v ŠKD prežili chvíle liečenia so svojimi originálnymi šarkanmi, ktoré si za pomoci rodičov, starých rodičov alebo súrodencov doma zhotovili.

Vyrobené šarkany priniesli do školy, kde boli vystavené. Všetci mali tvorcovia boli odmenení symbolickou medailou a sladkosťami.

Ivana Bučková

Majstrovstvá školy v skoku do výšky

27. 11 2019 - 46. ročník

November už tradične patrí príprave a samotnej súťaži v skoku do výšky. Tento rok súťažilo 94 žiakov. Tu sú výsledky:

3. - 4. ročník - chlapci:

1. Prchlík Tadeáš 118 cm
2. Beňovič Samuel 111 cm
3. Baláž Fabian 100 cm

dievčatá (3. - 4. r.):

1. Hudecová Klára 115 cm
2. Kurtišová Ema 100 cm
3. Kmeťová Sára 100 cm

5. - 6. ročník, chlapci:

1. Fischer Martin 138 cm
2. Peter Ondrej 125 cm
3. Majčík Juraj 120 cm

dievčatá (5. - 6. r.):

1. Benková Markéta 130 cm
2. Masárová Lea 120 cm
3. Bočáková Nina 120 cm

7. - 9. ročník, chlapci:

1. M. M. 153 cm
2. Lauko Theo Max 150 cm
3. Petružek Matúš 146 cm

dievčatá (7. - 9. r.):

1. Bogárová Nela 143 cm
2. Margorínová Alžbeta 130 cm
3. Bošanská Nikol 130 cm

Súťaž o najhodnotnejší výkon:

1. Bogárová Nela - 416 bodov
2. Fischer Martin - 403 bodov
3. Benková Markéta - 386 bodov
4. M. M. - 365 bodov

VŠETKOVEDKO

Dňa 28. 11. 2019 sa na našej škole uskutočnila aj celoslovenská vedomostná súťaž pre žiakov 2. – 4. ročníka ZŠ Všetkovedko. Žiaci predviedli svoje vedomosti, schopnosť čítať s porozumením, logické myslenie a správny úsudok.

Všetkovedko prepája všetky oblasti, s ktorými sa deti na škole doteraz stretli: vlastivedu, prírodovedu, slovenský jazyk a literatúru, matematiku, anglický jazyk, informatickú, dopravnú, hudobnú a výtvarnú výchovu. Teší nás hojná účasť. Tento rok bolo prihlásených až 40 žiakov 2. – 4. ročníka.

Úspešných súťažiacich čaká po vyhodnotení a zverejnení výsledkov hrdý titul, krásny diplom a darček.

Mgr. Karin Fábryová

Postup do okresného finále

29. novembra 2019 naše žiačky vyhrali obvodné kolo vo volejbale dievčat ZŠ. Postúpili do okresného finále. Gratulujeme a držíme palce!

Mgr. Zuzana Páležová

Z ďalších aktivít spomenieme napríklad:

- Návštevy školskej a obecnej knižnice
- Semináre učiteľov
- Tvorivé dielne, keramické dielničky
- Besedy a prednášky pre žiakov
- Návštevy Galérie M. A. Bazovského v Trenčíne
- Účasť na divadelných predstaveniach v Nitre, Bratislave
- Exkurzie
- Vyučovanie v maskách
- Tekvicová párty v triedach
- Lampiónový sprievod – „Svetlušky“
- Ročníkové projekty
- Mikuláš v škole a množstvo ďalších...

Do ukončenia kalendárneho roka zostáva už len pár dní, no nás čaká ešte niekoľko pekných školských akcií. Medzi tie najkrajšie určite patrí **Vianočná akadémia**, ktorá sa uskutoční **20. decembra** v telocvični školy. Srdečne Vás na ňu pozývame.

Veľké poďakovanie patrí všetkým Vám, priaznivcom školy.

V Trenčianskych Stankovciach sa zišla chovateľská Európa

Tisícstoštyridsaťšesť vystavených zvierat od 159 vystavovateľov zo siedmich krajín Európy. Týmto slovom začal Peter Žuffa slávnostné vyhodnotenie Medzinárodnej výstavy zvierat LAUGARICIO CUP 2019, ktorá sa uskutočnila v dňoch 25. – 27. októbra 2019 v chovateľskom areáli v Trenčianskych Stankovciach.

O tom, že stankovskí chovatelia a ich výstava má svoje čaro a úroveň, nie je žiadnych pochyb. Vidno to i na neustále stúpajúcom záujme vystavovateľov, a to nielen z nášho regiónu, zúčastníť sa na tejto výstave. Získanie titulov Majster Laugaricio alebo Šampión Laugaricio je v chovateľskom ponímaní veľkou prestížou.

Počas - 55 ročnej činnosti Základnej organizácie Slovenského zväzu chovateľov Trenčianske Stankovce si náš spolok vybudoval dobré meno, ktorého „značka“ stúpa na hodnotu. Ako inak, naše výročie sme mohli osláviť jedine výstavou. Bolo pre nás veľkým potešením a hlavne čťou prijať prihlášky od našich priateľov zo zahraničia, ktorí chceli s nami naše jubileum osláviť, a tak sme spolu mohli prezentovať našu prácu a predstaviť im aj našu obec a okolie. Na túto výstavu, ktorej súčasťou bola i špeciálna výstava nutrií a 19. špeciálna výstava Slovenského klubu chovateľov husí a kačíc (pozn. autora: ktorý má tiež sídlo v našej obci), prišlo o tie najvyššie tituly súťažiť 1 146 zvierat (305 králikov, 134 holubov, 35 nutrií, 190 kačíc, 84 husí, 3 morky, 4 perličky a 391 kúr

rôznych plemien a farebných rázov). Tieto zvieratá u nás prezentovalo 159 vystavovateľov zo siedmich krajín a to nielen z Európy. Bolo pre nás čťou, keď sme mohli privítať zástupcov chovateľstva nielen zo Slovenska, ale aj z Litvy, Poľska, Českej republiky, Nemecka, z rôznych kútov Rumunska a vzdialeného Turecka. Zahraničných účastníkov a hostí v delegáciách bolo viac ako 40. Takýto počet účastníckych krajín nepamätá nielen náš región, ale ani naša národná výstava v Nitre.

Vzácnou návštevou bol pre nás viceprezident Európskeho zväzu chovateľov pán Röhringer.

Okrem vystavovateľov sme mali medzinárodnú i posudzovateľskú komisiu, v ktorej bolo 20 posudzovateľov zo Slovenska, Českej republiky a Nemecka. Arbitri svojim odborným posudkom ohodnotili každé zviera podľa náročných Európskych štandardov a tým najlepším jednotlivcom alebo kolekciam udelili tie najvyššie tituly v každej sekcii: Majster Laugaricio, ktorá je určená pre najlepšiu 4 člennú kolekciu, Šampión Laugaricio pre najlepších jedincov a čestné ceny, ktoré sú udelené ďalším výnimočne ohodnoteným zvieratám. (Tu je na mieste poznámka, že tieto hlavné ceny sú venované Obecným úradom Trenčianske Stankovce.) Ďalej boli udelené ocenenia: Memoriál R. Mojžiša pre najlepšiu kolekciu člena ZO SZCH Trenčianske Stankovce, ZO ČSCH Kunovice a mnohé špeciálne ceny venované sponzormi. Tými najviac hodnotenými boli: Ceny predsedu Trenčianskeho samosprávneho kraja, ktoré venoval pán župan Jaroslav Baška a pohár viceprezidenta Európskeho chovateľského zväzu.

Je pre nás potešiteľné, že množstvo ocenení získali členovia našej základnej organizácie, čo svedčí o vysokej chovateľskej úrovni a kvalite našich chovov.

Tými najúspešnejšími z našej organizácie boli: Peter Ďubašík, ktorý získal titul Majster Laugaricio s kolekciou Českej husi, titul Šampión Laugaricia získala naša členka Vladimíra Pecková s husou Suchovskou, Pohár župana Trenčianskeho samosprávneho kraja získal Husár Boris s plemenom králikov Burgundský a Sarah Pecková

bami.

Okrem 19. špeciálky klubu chovateľov husí a kačíc a špeciálky chovateľov nutrií bola spustením výstavy i prvá historická dražba zvierat, kde sa dražili zvieratá už od 5 € a tombola počas celej výstavy, kde sa spomedzi viac položiek dali vylosovať veľmi hodnotné ceny.

Prípraviť tak veľké podujatie popri pracovných povinnostiach, ktoré všetci máme, je mimoriadne náročné. Osloviť a zabezpečiť podporovateľov, sponzorov a partnerov si vyžaduje veľké úsilie. Rovnako

s plemenom kúr zdrobnená Velsunka. Pohár predsedu ZO ČSCH Kunovice získal Beňovič Ľubo, čestné ceny z našej organizácie získali: Buček Ján, Beňovič Ľubo, Ďubašík Peter, Husár Boris, Pecková Vladimíra, Vachánek Dušan, Zemánek Robert, Žuffa Peter. Memoriál R. Mojžiša získal Ďubašík Peter a Buček Ján so zhodným skóre.

Peter Ďubašík získal titul Majster Laugaricio a Vladimíra Pecková získala titul Majster klubu za najlepšiu kolekciu husí – Slovenská hus a 2 tituly Šampión klubu za najlepšieho gunára a najlepšiu hus expozície z 19. špeciálnej klubovej výstavy Slovenského klubu chovateľov husí a kačíc, ktorá bola súčasťou výstavy Laugaricio CUP. Našu organizáciu reprezentovalo 12 chovateľov s hydinou králikami i holu-

náročné je mať dobrých organizačných spolupracovníkov, ktorí sú zárukou plynulého priebehu akcie. Veľmi dôležité je zabezpečiť kvalitných posudzovateľov a samozrejme získať si a udržať dôveru špičkových chovateľov, ktorí odprezentujú svoje kvalitné chovy na našej výstave.

I keď máme vlastnú výstavnú halu, kde môžeme priebežne pripravovať výstavné kletky pre exponáty v časovom predstihu, to najväčšie napätie je počas posledných týždňov a najmä dní pred výstavou. Tu je nutné pripraviť architektúru, teda rozvrhnutie kletiek podľa prihlášok. Pripraviť vonkajšie priestory, ktoré môžeme zatiaľ s láskavým súhlasom ECAV na nádvori využívať. Toto všetko je však možné až po postavení nadstrešenia, na ktoré sme opäť, najmä vďaka sponzorom, prenajali veľkokapa-

citný stan, a tým zabezpečili bezpečnosť a ochranu zvierat vystavených na nádvorí. Túto prácu už zvláda náš tím, teda naši členovia a ich rodinní príslušníci alebo známimi, bravúrne. Tu je na mieste moje srdečné poďakovanie všetkým našim členom, ktorí si túto výstavu jej prípravu a likvidáciu „odmakali“.

Dovoľte mi, aby som vyslovil v mene našej organizácie úprimné poďakovanie všetkým, ktorí sa na tejto výstave podieľali, za spoluprácu, ústretovosť a ochotu pomôcť nám.

55 rokov činnosti každého tvorivého kolektívu je iste medzníkom, ktorý si vyžaduje zastavenie, obhliadnutie sa späť, bilancovanie snáh a úspechov. Toto výročie ukrýva roky driny a obetavosti, ktoré boli náročné nielen na tvorivosť, ale i na usilovnosť a vytrvalosť členov našej organizácie.

Toto všetko sa nám podarilo najmä vďaka našim partnerom a podporovateľom. Naším hlavným partnerom je tradične obec Trenčianske Stankovce. Veľmi si vážime podporu od Trenčianskeho samosprávneho kraja a osob-

ný záujem p. Jaroslava Bašku. Veľmi si ceníme partnerstvo a dar od firmy Monolit. Našími dlhoročnými partnermi sú okrem skôr spomenutých tiež Levagri & Co, Boskop, Poľnonákup Trenčín, PD Inovec, Miroslav Janiš, ktorý nám venoval techniku potrebnú k našej činnosti a mnohí ďalší partneri, ktorým sme veľmi vďační za podporu a spoluprácu. Títo všetci sú uvedení vždy v katalógu výstavy.

Teší nás, že najmä vďaka podpore bola akcia zorganizovaná na veľmi vysokej úrovni a mohli sme tak našim návštevníkom a hosťom prezentovať, že v Trenčianskych Stankovciach sa úspešne tvorí, vyučuje, udržiava tradície chovateľstva a zároveň sa rozvíja spoločenský život.

Chov zvierat je po tisícročia jedným z hlavných zdrojov obživy každého spoločenstva. Zdomácnenie zvierat a najmä hydiny sa traduje už

z obdobia 5000–6000 r. pred Kristom v starobylej Číne, či už to boli rodinné spoločenstvá, neskôr malé gazdovstvá alebo v súčasnosti i komerčné veľké farmy. Veľa ľudí si najmä v poslednom období uvedomuje, že to najlepšie, čo môžeme doma v našej kuchyni použiť, je to, čo si sami vypěstujeme alebo vychováme. Drobnochov s chovom čistokrvných plemien je tou najlepšou voľbou. Veď z čistokrvných plemien vznikli súčasne produkčné hybridy, ktoré síce majú úžitkovosť, ale za predpokladu náročnej výživy a na úkor odolnosti a životaschopnosti. Chov čistokrvných zvierat, či už hydiny, králikov, holubov, oviec alebo kôz nám ponúka tú najlepšiu alternatívu sebestačnosti a najmä istoty a dôveru v to, čo v našej domácnosti pre svoje rodiny použijeme. Je nesmierne zaujímavé a pre mňa i pochopiteľné vidieť konečne trend, ako sa vzdelaní mladí ľudia, ktorí síce vyrastali v meste, snažia pre svoje deti a rodiny zabezpečiť potraviny z bezpečného zdroja, alebo si tento zdroj doma vytvoria. Verím, že na záhradách budú opäť miesto

samochodných kosačiek chodiť kury, husi alebo ovečky.

Vážení priatelia, dovoľte mi, aby som na záver ešte raz použil slová srdečnej vďaky za podporu. Máme radosť a tešíme sa z každého, kto navštívil našu výstavu, každého, komu môžeme našimi radami pomôcť, z každého, kto sa zaujíma o našu činnosť, prípadne prejaví záujem stať sa našim členom. Naša činnosť a reprezentácia nekončí na hranici obce, ale siaha i za hranice Slovenska, kde sa snažíme aj týmto našim koníčkom reprezentovať našu obec najlepšie, ako vieme.

Ešte raz ďakujem našej obci za podporu. Pánovi starostovi Martinovi Markechovi a poslancom za záujem a každoročnú osobnú účasť na odovzdávaní ocenení na výstave a našej výročnej členskej schôdzi. Tešíme sa na vzájomnú spoluprácu aj po ďalšie roky.

Za ZO SZCH Trenčianske Stankovce a Slovenský klub chovateľov husí a kačíc s prianím krásnych vianočných sviatkov a úspešného nového roku.

Peter Žuffa

Predvianočný volejbalový turnaj

Dňa 30.11.2019 sa uskutočnil 33. ročník volejbalového turnaja, ktorý sa už tradične konal v telocvični ZŠ v Trenčianskych Stankovciach. Turnaj otvoril starosta obce Trenčianske Stankovce, Martin Markech, spolu s vedúcim volejbalového oddielu TJ Sokol, Jánom Bučkom. Hralo sa systémom 4 + 2 (minimálne 2 ženy na ihrisku boli podmienkou). Domácom sa podarilo zložiť dva tímy a to Trenčianske Stankovce „modrí“ a Trenčianske Stankovce „červení“. Ďalej sme u nás privítali hráčky a hráčov Športovo herného a outdoorového klubu (ŠHOK) Bánovce nad Bebravou, tím učiteľov zo základných a stredných škôl v Trenčíne, tím SVK4 zo Zlatníkov a ďalšieho účastníka z Bánoviec, tím hrajúci pod krycím menom „Patrikova parta“.

Pre volejbalistov bolo nachystané bohaté občerstvenie, o ktoré sa postarali všetky tímy, za čo im ďakujeme. Hralo sa systémom každý s každým, na dva hrané sety, do 25 bodov. Celkovo sa odohralo 15 zápasov. Napriek nízkemu stropu telocvične sme mohli vidieť množstvo kvalitných a napínavých zápasov, kde

hráčky a hráči bojovali o každú loptu. Turnaj môžeme hodnotiť pozitívne aj v tom smere, že sa ho všetkým podarilo zvládnuť bez vážnejších zranení, čo je za posledné ročníky zriedkavé. Víťazstvo tento rok „uchmatli“ Bánov-

čania zo ŠHOK. Domácom tímom sa podarilo obsadiť zvyšné miesta na stupienku víťazov. „Zemiaková“ medaila sa ušla tímu učiteľov z Trenčína, 5. miesto obsadili SVK4 a posledné šieste mladé nádeje z Bánoviec.

Najlepšou hráčkou turnaja sa stala Simona Koblínická z Patrikovej party a najlepším hráčom náš dlhoročný účastník z SVK4 Juraj Bielko. Po udelení cien bola pripravená kapustnica spolu so zábavou, kde sa hralo a spievalo až do rána.

Tomáš Sedláček

www.volejbalstankovce.sk

Pozvánka na Vianočný turnaj v stolnom tenise

Vianočný turnaj v stolnom tenise sa uskutoční 28.12.2019 (sobota) so začiatkom o 7³⁰ hod. v telocvični základnej školy. Turnaj je len pre obyvateľov (aj bývalých) Trenčianskych Stankoviec. O občerstvení je postarané. Štartovné je 2 €.

Cukrovka – ochorenie 21. storočia

Cukrovka (Diabetes Mellitus) druhého typu je metabolické ochorenie, spôsobené nedostatočným vylučovaním hormónu inzulínu, prípadne zníženou citlivosťou buniek na tento hormón. Podľa výskumov medzinárodnej diabetologickej federácie je dnes na svete viac ako 415 miliónov ľudí trpiacich týmto ochorením. Predpokladá sa, že do roku 2040 vzrastie toto číslo až na 650 miliónov.

Všeobecné informácie o cukrovke:

· Neliečená cukrovka druhého typu môže viesť až ku slepote, zlyhaniu obličiek, infarktu, mozgovej mŕtvici prípadne amputácií dolných končatín.

· **Zdravým životným štýlom, ku ktorému patria zdravá strava, udržiavanie optimálnej telesnej hmotnosti a pravidelná fyzická aktivita, môžeme výrazne znížiť riziko vzniku tohto ochorenia.**

U obeznych ľudí je výskyt tohto ochorenia niekoľkonásobne vyšší ako u ľudí s optimálnou hmotnosťou.

Medzi najčastejšie príznaky cukrovky druhého typu patria: suchosť v ústach, smäd, časté močenie, svrbenie pokožky, únava a svalová slabosť, obezita a pomalé hojenie rán.

Mnoho pacientov považuje tieto informácie za príliš všeobecné, aby verili týmto jednoduchým radám zmieneným v druhej vete, ktorá hovorí o možnej náprave a riadili sa nimi. Poďme si teda tú všeobecnú vetu rozmeniť na drobné a ukázať, aká úžasná informácia je v nej obsiahnutá a prečo je vysoko aktuálna.

Nie je tomu tak dávno, čo sa verilo, že cukrovka je spôsobená nedostatočným vylučovaním inzulínu a je to výlučne porucha slinivky brušnej, teda pankreasu. Neskôr sa zistilo, že sa jedná o inzulínovú rezistenciu, t.j. nedostatočnú odpoveď buniek na vylučovaný inzulín a okrem pankreasu sa na tomto procese zúčastňujú aj svaly a pečeň. A súčasný výskum ukazuje, že patofyziologický

mechanizmus rozvoja choroby je omnoho komplexnejší a zahŕňa ďalšie orgány, napr. obličky, kde vstrebávanie glukózy je odlišné od zdravej populácie, či črevo, kde sa inak vylučujú inkretíny, čo sú hormóny zvyšujúce vylučovanie inzulínu po jedle.

Asi najzaujímavejšia informácia je, že cukrovka nie je (výlučne) zapríčinená cukrom. Čím teda? Oveľa väčší podiel majú na rozvoji choroby nadbytočné tuky, ktoré sa pri prekročení kapacity tukového tkaniva ukladajú do orgánov a svalov a postupne oslabujú vnútorné prostredie toxickými účinkami voľných tukov, oxidačným stresom a zvýšenou hladinou glukózy v krvi. Pri diagnostikovaní diabetes je už vtedy zvyčajne odumretých 50 % beta buniek v pankrease, ktoré produkujú inzulín.

A tu tento článok ukončím. Z medicínskeho hľadiska je zrejme, čo stojí za ochorením, teraz je to už skôr otázka na výživového poradcu či osobného trénera a na motivácii každého, kto chce predísť fatálnym následkom tejto tichej civilizačnej choroby. Liekmi totiž možno znížiť riziko úmrtia o 20 – 30 %, správnu životosprávu ho môžeme ovplyvniť až o 90 %. A to už stojí zato, čo poviete?

Taras Odynak

60. VÝROČIE STANKOVSKÉHO FUTBALU

Úplné začiatky futbalového diania v našej obci sa datujú do 30-tych rokov minulého storočia, kedy sa skupinky nadšencov stretávali (väčšinou na hody) v priateľských futbalových stretnutiach so susednými obcami. Tieto futbalové zápasy sa hrali na ihriskách súperov. Založenie Telovýchovnej jednoty v Rozvadzoch sa uskutočnilo v roku 1959 a v tomto roku sme si pripomenuli 60-výročie vzniku.

V roku 1959 sa v obecnej budove, ktorá sa nazývala Pastiereň, uskutočnila ustanovujúca schôdza TJ Družstevník Rozvadze. Na ustanovujúcej schôdzi bolo zvolené vedenie TJ na čele s predsedom Jozefom Kádakom, tajomníkom Bohušom Pajkošom a pokladníkom Emilom Tomíkom. Dokumenty potrebné k založeniu TJ vybavili nadšenci Marián Kádák, Jozef Obdržal a Ivan Adamkovič. Jednotné roľnícke družstvo bolo prvým sponzorom mužstva. Podmienky boli tvrdé, na ihrisku neboli kabíny, prezliekalo sa v tom čase v „strekárni“ (vedľa bývalej krčmy u Cibulíka) a chlapi museli prebehnúť pomedzi

prichádzajúcich divákov a autách s fanúšikmi po zhruba kilometrovej ceste od stredu Rozvázdz až na ihrisko. Súperi sa museli prezliekať v autobusoch a podmienky boli celkovo ťažké. Prvým hospodárom klubu bol Milan Sedláček z Rozvázdz a dresy prala jeho manželka Milka. Pozemok pre futbalové ihrisko poskytol Cukrovar Trenčianska Teplá. Pod hlavičkou TJ Družstevník Rozvadze hrali od ročníka 1960/1961 do ročníka 1966/1967. Po zlúčení našich obcí a po „vzkriesení“ futbalu pokračovali už pod hlavičkou TJ Družstevník Trenčianske Stankovce. Pod týmto názvom sa klub pohyboval plejádu rokov v súťažiach organizovaných okresnými či krajskými futbalovými zväzmi. V roku 1990, presne 9. júla 1990, bol klub zaregistrovaný na Ministerstve vnútra SR pod novým názvom Obecný športový klub Trenčianske Stankovce a pod týmto názvom pôsobí doteraz.

Klub pôsobil v okresných a neskôr v krajských súťažiach, pričom najvyššie pôsobil v I.A triede – bolo to asi na úrovni terajšej IV. ligy. Po reor-

ganizácii súťaží začiatkom 90. rokov minulého storočia pôsobil niekoľko rokov v V. lige a jeden rok aj vo štvrtej lige (v ročníku 1997/1998). Po ďalšej reorganizácii družstvo mužov muselo zostúpiť zo 4. miesta do Majstrovstiev oblasti TN, kde si v ročníku 2003/2004 vybojovalo postup do V. ligy. V nasledujúcom ročníku 2004/2005 mužstvo ako nováčik vyhralo V. ligu a od jesene 2005 až do roku 2013 bolo stálym účastníkom IV. ligy skupiny severozápad, kde každoročne patrilo k popredným mužstvám súťaže a niekoľko rokov bojovalo o postup do III. ligy. V roku 2013 mužstvo dosiahlo historický úspech, keď síce v IV. lige obsadilo konečné 2. miesto, ale aj to stačilo na priamy postup do Majstrovstiev regiónu západ. Je to najvyššia súťaž, akú mužstvo z nášho klubu v histórii hralo. V roku 2013 došlo tiež k vytvoreniu B - mužstva mužov, kde dostávajú šancu hlavne hráči, ktorí sa nedostanú do A - mužstva, alebo pravidelne za A - mužstvo nehrávajú a hráči po zranení na rozohranie. Mužstvo mužov dosahovalo vý-

znamné úspechy aj v súťaži o Pohár ZsFZ. V roku 2008 skončili v tejto súťaži na druhom mieste a vybojovali si postup do Slovenského pohára. V ňom v 1.kole vyradili SFM Senec a do histórie sa zapísalo 2. kolo SP, v ktorom na vlastnom trávniku privítali slávny Slovan Bratislava. Najväčším úspechom v súťaži o Pohár ZsFZ bolo víťazstvo v roku 2010 a zisk tohto Pohára. Roky 2004 až 2006 boli prelomovými v histórii klubu, keď z dôvodu nevyhovujúcich podmienok došlo ku komplexnej rekonštrukcii futbalových priestorov a k výstavbe nového športového areálu – Oddychového centra, pričom všetky mužstvá museli hrať svoje domáce MZ na štadiónoch v susedných obciach, čo bolo najťažšie pre mužov, keďže vtedy každý rok bojovali o postup do vyššej súťaže a zároveň to bolo mimoriadne finančne náročné pre klub. Od roku 2006, po výstavbe nového športového areálu, hrajú už na novom štadióne, ktorý je majetkom obce a sú tam vytvorené výborné podmienky pre rozvoj futbalu a aj iných športov a tiež aj pre výchovu talentovanej mládeže. Futbal je celosvetovo najrozšírenejší šport a občianske združenie OŠK Trenčianske Stankovce je najväčšou organizáciou v našej obci. Futbal, to

nie sú len hráči, ale aj tréneri, vedúci jednotlivých mužstiev, zdravotníci, výkonný výbor a veľa dobrovoľných funkcionárov na rôznych pozíciách, ktorí z lásky k futbalu venujú tejto práci a koníčku zároveň veľa svojho voľného času. A samozrejme sponzori, lebo finančné prostriedky, ktoré klub získa vlastnou činnosťou, pokryjú iba časť nákladov. Za všetkých treba spomenúť jedného z najdôležitejších sponzorov a to je obec Trenčianske Stankovce, ktorá v rámci rozpočtu prerozdeľuje finančné prostriedky na podporu činnosti organizácií v obci. A na čo klub tieto poskytnuté prostriedky používa? OŠK každoročne podáva daňové priznanie na daňový úrad a obci predkladá správu, na čo boli finančné prostriedky použité. Hradené je z nich štartovné do súťaží, náklady na organizáciu domácich zápasov, náklady na dopravu hráčov a fanúšikov na zápasy u súperov, rôzne poplatky futbalovým zväzom a ďalšie. Žiadne platy hráčom alebo funkcionárom, ako si niektorí nepravníci futbalu myslia. Hráči sú amatéri a funkcionári sú dobrovoľníci bez nároku na akúkoľvek odmenu. A čo môže obec za podporu OŠK očakávať? Pomoc pri rôznych akciách usporiadaných obcou a hlavne, že OŠK každý

víkend pripravuje zábavu pre stovky našich občanov a šíri dobré meno a robí reklamu obci.

V sobotu 23. novembra 2019 sa stretli v Spoločenskom dome generácie bývalých, ale aj súčasných futbalistov, trénerov, funkcionárov, ktorí písali históriu stankovského futbalu. Výbor OŠK pri príležitosti 60. výročia vzniku futbalu v našej obci zorganizoval slávnostný večer, v ktorom pútavo priblížil celú históriu futbalu. Účastníkmi tohto slávnostného večera boli aj viacerí hostia. Predseda Trenčianskeho samosprávneho kraja, Jaroslav Baška, zástupcovia Okresného futbalového zväzu Ivan Gróf a Tomáš Vaňo, starosta obce Martin Markech a ďalší hostia. Celý slávnostný večer s vysokou profesionalitou moderovali Vendelín Sedláček a Dušan Pevný.

Čo dodať na záver? Nech sa tomu nášmu stankovskému futbalu naďalej darí, nech robí zábavu pre našich občanov a výbornú reklamu obci v celom západoslovenskom regióne a aj mimo neho. A to by sa nedalo ani bez práce dobrovoľných funkcionárov a samozrejme ani bez podpory všetkých sponzorov, kde medzi hlavných sponzorov patrí obec Trenčianske Stankovce, za čo vedeniu obce aj touto cestou úprimne ďakujeme.

Štefan Šmatlák

Prírastky do knižničného fondu

Knihy pre deti:

Ilustrovaný atlas najrozkošnejších mláďat, Ilustrovaná kniha - Nebezpečné živočíchy, Malý vlk s veľkým srdcom, Zápisky Rowleyho Jeffersona, Dievčatko Momo a Stratený čas, Pán Guľôčka, Štedrovečerné rozprávky, Gerda 2 - Strach má veľké oči.

Knihy pre dospelých:

Schrobsdorff A. - Nie si ako iné matky, Messud C. - Dievča v plameňoch, Brestenská K. - Strážca nevinnosti, Munzerová H. - Medová smrť, Macháčová A. - Čo má ona a ja nie, Läckberg C. - Zlatá klieť, Karika J. - Čierny kruh - Koniec mafie, Machová K. - Lovec, Šranková E.A. - Život v hriechu, Ashfordová J. - Múdra a bohatá, Hanišová V. - Anežka, Hartl P. - Malý pražský erotikon, Westoverová T. - Vzdelaná, Vasilková-Keleová T. - Zrkadlo, Šedíková B. - Hrobár z Paríža, Rimová A. - Dotkni sa ohňa, Gillerová K. - Iba trochu lásky.

SPOLOČENSKÁ RUBRIKA

prehľad narodených detí a zomretých spoluobčanov od 15.03.2018 do 15.12.2019

Vitajte naši najmladší

Rok 2018

Apríl: Emma Kmeťová, Ema Jordánová,

Eliška Dolníková, Liliana Komárková

Máj: Alex Koprivňanský, Amélia Sypťáková, Monika Hikelová

Jún: Melánia Šošovičková, Paulína Hrušovská

Júl: Diana Sýkorová, Maxim Kucko, Ja-

kub Januška, Juraj Križko, Ján Martiška

September: Natália Barišová, Jozef

Vavruš, Adam a Richard Dedekovci,

Juliana Pražencová

Október: Branislav Sliacky, Samuel

Chrenko, Eva Navrátilová

December: Karolína Birásová, Da-

mián Šimko, Mateo Pecháček, Alex

Záhumenský, Lukas Štefan Ďuriš,

Adriana a Juliana Bulková

Rok 2019

Január: Anna Kulačíková, Adam Še-

bán, Peter Šimko

Február: Damián Kapuš, Adam Kyse-

lica, Michal Cingálek, Simona Kašíko-

vá, Boris Husár

Marec: Vanesa Habánková, Maximili-

án Machovec

Apríl: Matteo Stanislav Turaj, Hana

Vodičková, Tomáš Oliver Beňo, Nela

Wielkiewicz, Tadeáš Ďurech, Branislav

Hladký, Jozef Kulich

Máj: Teo Nagy, Peter Králik, Pavol Šustek

Jún: Juraj Čierňava, Nataša Betáková,

Tobias Blaho, Tobias Barták

Júl: Karolína Bulková, Nella Blaško-

vá, Natália Hrbasová, Matúš Gorčík

August: Tomáš Beňo, Radovan Stokla-

sa, Adriel Wannousová, Liana Kiliková

September: Nina Štefánková, Patrik

Marcinát, Viktória Nošková

Október: Viktória Heleš, Viktória

Bučková

November: Adriana Horniaková, Ela

Jordánová, Alžbeta Drgonová, Elena

Beňovičová

December: Jakub Ďuriš, Jozef Cingálek

Navždy nás opustili...

Rok 2018

Marec: Jozef Kramárik

Apríl: Jozef Herák

Máj: Ján Králik, Božena Hašková,

Anna Zahumenská, Anna Pevná

Jún: Anna Lendacká

Júl: Anna Ďurišová

August: Pavol Lorenc

September: Otília Králiková, Marián

Balaj

Október: Ján Sládok, Emília Pavle-

chová, Libuša Hrušovská, Marta

Sedláčková, Rudolf Bucha

November: Anna Ľahká

December: Viliam Mojžiš, Daniel

Kubáň, Ľubka Mikulášová

Rok 2019

Január: Mgr. Lenka Duďáková, Ing.

Anton Hrádel

Február: Miroslav Sedláček, Milan

Čepela, Anna Juríková, Rudolf Vachá-

nek, Lucasko Kajúch

Apríl: Božena Porubanová, Miroslav

Štroser, Pavol Poruban, Rudolf Straka,

Pavčina Zahumenská

Máj: Milan Hrušovský, Jaroslav Marek

Jún: Dušan Beták, Štefan Králik, Má-

ria Patúšová

Júl: Jaromír Hvozďára, Marek Pavlo-

vič, Anna Podhorská

August: Anna Zahumenská

September: Anastázia Záhumenská,

Danka Palková

Október: Štefan Zahumenský, Jaro-

slav Ďuriš, Ivan Pobežal

Spoločenská rubrika od 15.09.2019

do 15.12.2019

Prišlo do života sa 11 občanov

Odsťahoval sa 1 občan

Do stavu manželského vstúpilo 10

našich spoluobčanov

Spolu máme k 105.12.2019 3.388 ob-

čanov

- z toho MUŽI 1.679

- z toho ŽENY 1.709

Naši jubilanti

Krásne a v našej obci nevšedné 66.

výročie sobáša si dňa 24. októbra 2019

v plnom fyzickom i psychickom zdra-

ví pripomenuli manželia **Ján a Anna**

Mojžišovi z časti obce Sedličná. Toto

jubileum je vzácné nielen pre jubilujúcich manželov, ale aj pre nás všetkých a preto sme im osobne boli zaželať do ďalších rokov spoločného života predovšetkým pevné zdravie a radosť zo svojich najbližších. Museli sme konštatovať, že pri týchto dvoch krásnych ľuďoch musíte zabudnúť na čas. Nielenže vyzerajú ako o 10 rokov mladší ľudia, ale ich neskutočná energia, múdrosť a pracovitosť vás presvedčia o tom, že vek je skutočne len číslo. Pán Mojžiš sa stále venuje chovu zajacov, sliepok a holubov a pani Mojžišová, ako vychýrená kuchárka a cukrárka nezostáva nič dlžná svojmu chýru.

Blahoželáme!

VIANOČNÉ MINI BATÔŽKY

Cesto: 150 g hladkej múky, 4 žltky, 150 g masla, šťava z polovice citróna

Plnka: 4 bielky, 140 g práškového cukru, 150 g mletých orechov

Postup: Vymiesiť cesto, odštipovať z neho kúsky, z ktorých urobíme guľôčky o priemere asi 1,5 cm. Tieto ukladať na plech alebo tácku a nechať aspoň 12 hodín v chlade (v špajzy, nie v chladničke) odstáť. Potom každú guľôčku rozvalkať na okrúhlu placku o priemere cca 6 cm. Pripravíme si plnku: vyšľahať sneh, do neho zašľahať cukor a opatrne primiešavať orechy. A začíname plniť. Do stredu každej placky dať kôpku snehovej plnky, okraje zdvihnúť a spojiť ako malý batôžtek. Piecť na papieri na pečenie v mierne vyhriatej rúre asi 10 min. do ružova. Batôžky sú krehké, chutné - chrumkavé jednoducho. Dobrú chuť a nech sa vydaria želá Marika Kubasáková

NIELEN VIANOČNÉ RECEPTY OD ANNY MOJŽIŠOVEJ

Slané mesiacíky

Suroviny: 65 dkg hladkej múky, 1 Hera, 1 Palmarin, 4 žltka,

1,5 PL kyslej smotany, 2 PL mlieka, 1 ČL soli

Postup: Vymiesiť cesto, aspoň 30 min. nechať v chladničke. Vykrajať mesiacíky, príp. iné tvary, asi 3 mm hrubé. Potrieť rozšľahaným vajíčkom, posypať sezamom, makom, rascou alebo strúhaným syrom.

Pagáčiky

Suroviny: 50 dkg hl. múky, 15 dkg bravčovej masti, 15 dkg Palmarinu, 1 kyslá smotana, 1 žltok, kvasnice + trochu mlieka, troška PDP, 1 ČL soli.

Postup: Všetko spolu zamiesiť (vypracovať večer, cez noc do chladničky a ráno piecť) – pred pečením potrieť vajíčkom, urobiť mriežku.

Vydavateľ: Obecný úrad Trenčianske Stankovce, obec Trenčianske Stankovce 362, 91311. IČO: 00312100. Noviny pripravili: PaedDr. Ofga Šmatláková, Mgr. Silvia Justusová, Peter Justus, Drahoslava Zemánková a kolektív prispievateľov. Grafická úprava a tlač: PN print s.r.o., Piešťany. Cena výtlačku: zdarma. Náklad: 1200ks. Regionálne vydanie. Periodicita: 6xročne. Vydavateľ si vyhradzuje právo na úpravu príspevkov. Zapísané v zozname periodickej tlače Ministerstva kultúry Slovenskej republiky: EV 5790/19, ISSN 2644-5107.